

NOVADNIEKS

OTRDIEIEN,
1991. gada 5. februāri

PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

Nr. 14 (6173)
Maksā 10 kap.

LATVIJAS REPUBLIKĀNIKĀS APVIENIBAS «LITTA» GENERĀLDIREKTORAM J. BLUKAM, IZDEVNIECIBAS «AVIZE» DIREKTORAM J. ŠVANDERAM, LATGALES PILSETU UN RAJONU TAUtas DEPUTĀTU PADOMJU PRIEKŠSEDETĀJIEM J. GEIBAM, R. STUDENAM, V. NARNICKIM, V. ŽARKOVAM, I. MUZIKANTAM UN V. KOKORISAM, LATVIJAS ŽURNĀLISTU SA-VIENIBAS VALDES PRIEKŠSEDETĀJAM A. BAUMANIM, DAUGAVPILS TIPOGRAFIJAS DIREKTORAM N. OSIPOVAM.

Avīžu «Avangards», «Darba Karogs», «Daugavpils Vēstnesis», «Krasnoje znamja», «Ludzas Zeme», «Novadnieks» un «Ezerzeme» redakciju kolektīvi ir spiesti griezties pie jums un saviem sītājiem ar sekojošu paziņumu.

No 1991. gada 1. janvāra Daugavpils tipogrāfijas vadība vienpusējā kārtā, bez iepriekšējas apspriešanas un bez brīdinājuma, izmantojot savu monopolstāvokli, 3 līdz 6 reizes palielināja cenas poligrāfiskajiem pakalpojumiem vietējo avīžu izdošanā.

Piemēram, ja pagājušajā gadā viena divvalodu avīzes numura izlaide maksāja apmēram 200 rubļus, tad tagad — no 800 līdz 1000 rubļiem. Ja nemsim visas avīzes kopumā, tad iznāks: viena avīzes eksemplāra parakstāmā cena ir 7,3 kapeikas, bet, lai norēķinatos par poligrāfiskajiem pakalpojumiem, jāpatēri 9 kapeikas. Respektīvi — avīzes jau var slēgt kā nesošas

zaudējumus. Nedrīkst aizmirst arī ko citu — vēl taču ir izdevumi par papīru, jāmaksā arī par avīzes izplatīšanu, ir nodokli un atskaitījumi budžetā, citi izdevumi.

Pilnīgi dabiski, ka redakcijas darbinieku algām vairs neatliek ne kapeikas, nemaz nerunājot par kompensāciju sakarā ar cenu paaugstinājumu pārtikas produktiem.

Nemot vērā iepriekšminēto, redakciju kolektīvi griežas pie Daugavpils tipogrāfijas vadības ar priekšlikumu noteikt ekonomiski pamatotas cenas poligrāfiskajiem pakalpojumiem, izdotot pilsētu un rajonu avīzes.

Noteikumi, kurus pašlaik diktē tipogrāfija, apdraud visu Latgales avīžu eksistenci. Ja februāra laikā samaksā par tipogrāfijas pakalpojumiem netiks pārskaitīta, tad redakcijas būs spiestas apturēt avīžu izlaidi un izskatīt jautājumu par naudas atdošanu parakstītājiem.

Redakciju kolektīvu vārdā: I. GALUZO — avīzes «Avangards» redaktors, J. PELSS — avīzes «Darba Karogs» redaktors, V. PU-PICS — avīzes «Daugavpils Vēstnesis» redaktors, P. BURIJS — avīzes «Krasnoje znamja» redaktors, P. LIEPIŅŠ — avīzes «Ludzas Zeme» redaktors, P. PIZELIS — avīzes «Novadnieks» redaktors, K. MAKĀ — avīzes «Ezerzeme» redaktors.

Kolhoznieki pieprasā zemi

— Drīz man vairs nebūs ko darīt, — ne pa jokam sakā Lenina kolhoza 3. ražošanas iecirknā priekšnieks Pēteris Kivlenieks. — Kolhoznieki arvien vairāk privātajā pieprasā zemi.

Preiļu pagasta izpildkomitejas priekšsēdētāja Na-

tālija Ivbule apstiprināja, ka Lenina kolhoza teritorijā pēdējos divos gados savu darbību izvērsuši 10 oficiālie jaunsaimnieki. Ir 24 iesniegumi, kuru rakstītāji vēlas saņemt zemi šogad un turpmākajos gados.

Tagadējais kolhoza mež-

sargs Jānis Kručens pieprasā 40 hektārus arāmzemes un 10 hektārus meža, Stanislavs Šņepsts jau šogad 22 hektārus, pensionārs Pēteris Gavars — 19 hektāru arāmzemes, Stanislavs Ribulis — 18 hektārus, Leons Mūrnieks — 16 hektārus.

J. AIZKALNS

„Balticas“ sākums

Pamatojoties uz Latvijas Republikas Ministru Padomes 1990. gada 26. novembra lēmumu Nr. 208 «Par 4. starptautiskā folkloras festivāla «Baltica» sarīkošanu 1991. gadā Latvijā», lai saglabātu un attīstītu tautas mākslu, kā arī lai veicinātu kultūras sakarus un starptautisko sadarbību folkloras jomā, Preiļu rajona Tautas deputātu padomes izpildkomiteja 24. janvāri pieņēma lēmumu piekrist Kultūras ministrijas priekšlikumam 12. un 13. jūlijā rajonā uzņemt piecas festivāla viesu kopas.

Lai sekmētu un veicinātu rajona folkloras ansambļu piedališanos 4. starptautiskajā festivālā «Baltica», organizētu viesu kopu uzņemšanu, ir izveidota orgkomiteja ar V. Vucāni prie kāgalā.

Rajona izpildkomitejas kultūras nodaļai ir uzlikts par pienākumu nodrošināt festivāla sarīkošanu un norisi, bet pārējām nodaļām un organizācijām, iestādēm un uzņēmumiem sniegt nepieciešamo palidzību festivāla sagatavošanā.

Rajona izpildkomiteja aicina pagastu un pilsētu pašvaldības iestādes sekmēt

folkloras kolektīvu piedališanos festivālā.

Ceturtdien notika orgkomitejas pirmā sēde. Par festivāla gaitu republikā informēja V. Vucāne. Bez mūsu rajona viesu kolektīvus vēl uzņems Balvu, Liepājas, Rīgas, Tukuma un Ventpils rajoni. Ja Rīga uz šo festivālu aicinās arī savu sadraudzības pilsētu kolektīvus, tad Līvānu «Silava» domā par «Teiksmas» uzņēmšanu, ar kuru mūsu pašdarbnieki sadraudzējās aizvadītajos Dziesmu svētkos.

8. jūlijā festivāla daibīnieki ieradīsies Rīgā. Nākošajā dienā ir paredzēta preses konference un iešanu koncerti vecpilsētā. 10. jūlijā tiks atklāta tautas

tēru izstāde, kolektīvu vadītājus pieņems mūsu kultūras ministrs R. Pauls, bet pēcpusdienā viesus Brīvdabas muzeja lauku sētās sagaidīs mūsu pašdarbnieki.

11. jūlijā — kulminācijas diena. Līdz pusdiennā notiks viesu kolektīvu koncerti pilsētas koncertzālēs. Pulksten 18.00 lielais gājiens, bet vakarā koncerti un sadancošana Daugavmalā.

Divās nākošajās dienās ciemiņi viesosies festivāla darbībā ieklautajos rajonos. Par to, kā tas notiks mūsu pusē, jūs informēsim vēlāk.

Festivāla noslēgums paredzēts 14. jūlijā Dziesmu svētku lielajā estrādē. Nākošajā dienā būs etnomuzi-

kologu konference.

Kultūras nodaļas vadītājs A. Vucāns iepazīstīnāja ar jau aizsāktos un plānotos. Jau 9. februāri notiks savdabīga folkloras ansamblu skate. Ir pieteikušies 16 kolektīvi un divi ansamblī no Jēkabpils rajona. Rīgas žūrija noteiks to kolektīvu, kas pārstāvēs mūsu pašdarbniekus galvaspilsētā. Svētku režisores pienākumus ir uzņēmusies orgkomitejas locekle, rajona folkloras biedrības priekšsēdētāja M. Livdāne.

Rajona tautas daīlamata meistari un amatnieki tiek arīdzan lūgti padomāt par savu piedališanos šajos svētkos. Ir paredzēta komercizstāde. Valdemārs ROMANOVSKIS

Rajona sociāli ekonomiskā attīstība 1990. gadā

Kopējais mazumtirdzniecības preču apgrozījums valsts un kooperatīvajā tirdzniecībā 1990. gadā sasniedza 80 miljonus 194 tūkstošus rubļu. Mazumtirdzniecības preču apgrozījuma kopajoms salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu palielinājās faktiskajās cenās par 14 procentiem.

Visa mazumtirdzniecības preču apgrozījuma plāns izpildīts par 113%, sabiedriskās ēdināšanas tīkla preču apgrozījuma plāns — 111%. Galvenā tirdzniecības organizācija — rajona patēriņu biedrību savienība 1990. gada plānu izpildījusi par 111%.

No kopējā mazumtirdzniecības preču apgrozījuma 1990. gadā pēc komercēnām realizētas preces par 971,5 tūkstošiem rubļu.

Iedzīvotajiem sniegtos maksas pakalpojumu apjoms 1990. gadā sasniedza 6,7 miljonus rubļu un, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, palielinājies par 11%.

Pavisam rajonā 1990. gadā uzceltas dzīvojamās mājas ar 19,6 tūkstošu kvadrātmētru kopejō (lietērīgo) platību, kas ir par 18% mazāk nekā 1989. gadā.

Ekspluatācijā netika nodotas plānā paredzētās dzīvojamās mājas Preiļu rajona izpildkomitejai (1028 m²), rajona ražošanas apvienībai «Ražība» (80 m²), Līvānu stikla fabrikai (1182 m²).

Kolhozu sabiedriskajā saimniecībā strādājošo kolhoznieku skaits sasniedza vidēji 6,8 tūkstošus cilvēku gadā.

Vidējā kolhoznieku darba samaksa kolhozu sabiedriskajā saimniecībā palielinājās par 5,2%. Mēneša vidējā darba alga sasniedza 241 rubli pret 229 rubļiem 1989. gadā.

1990. gada decembra beigās rajonā darbojās 59 kooperatīvi, kuros strādāja 982 cilvēki.

1990. gadā Preiļu rajonā iebrauca 1629 cilvēki, tai skaitā pieaugušie — 1359 cilvēki. Izbrauca 1682 cilvēki, tai skaitā pieaugušie — 1295. Tas nozīmē, ka migrācijas rezultātā rajona iedzīvotāju skaits samazinājies par 53 cilvēkiem. No ārpusrepublikas iebraukuši — 118 cilvēki, izbraukuši — 202 cilvēki.

1990. gada dzimuši 653 cilvēki, miruši — 657.

1990. gadā rajonā reģistrētas 330 laulības, tai skaitā pilsetas — 255 jeb 77% no kopskaita. Skirtas 128 laulības.

Visparizglitošajas skolas (1990./91. mācību gada sākumā) mācījās 6286, profesionāli tehniskajās vidusskolās — 376 cilvēki. Visparizglitošo skolu astoto (devīto) klasi 1990. gadā pabeidza 603, visparizglitošās vidusskolas — 279, profesionāli-tehniskās vidusskolas — 121 cilvēks. Paganītās dienas skolās un grupās atrodas 1822 skolēni, kas ir par 3% mazāk nekā iepriekšēja mācību gadā.

Uz 1991. gada 1. janvāri pastavīgās pirmsskolas iestādes apmeklēja 1414 bērni. Pilsētu izpildkomiteju rindā uz vietām pirmsskolas iestādes uz 1991. gada 1. janvāri uzsēmēti 446 bērni.

LAUKSAIMNIECĪBA

Kopsaimniecības un valsts saimniecības galveno augkopības produktu kopievākums bija šāds (tonnās):

	Vidēji gadā			
	1981.— 1985.	1986.— 1990.	1989.	1990.
Graudi				
bunkursvara	62855	66691	75058	65315
klētssvara	51958	60017	51117	
Kartupeļi	19008	10379	9156	4163
Dārzeņi (atkālāta laukā)	1320	1007	1173	582
Augļi un ogas	116	88	201	

Vidēji no 1 hektara iegūti 22,9 centneri graudu (klētsvarsvarā 17,9). Graudaugu kultūru ražiba, audzējot tos pēc intensīvās tehnoloģijas, par 11,1 centneru no hektāra pārsniedza ražību pārejās platibās.

Galveno rupjās un sulīgās lopbarības veidu sagatavošanas plāns izpildīts par 80%.

Uz katru nosacito liellopu vienību sagādāti, skaitot barības vienībās, 16,2 centneri lopbarības, tai skaitā, pašu ražotās — 13,8 centneri (pagājušā gadā attiecīgi 31,9 un 27,5 cmf).

Ar ziemāju kultūrām graudu ieguvei apsēti 2623 hektāri un rudeni aparti 22578 hektāri zemes.

Krieti vien samazinājies galveno augkopības produktu iepirkums salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu. 1990. gadā no visu kategoriju saimniecībām iepirkīti graudi 6531 tonna jeb 48% no iepriekšējā gada apjomā, kartupeļi — 1178 tonnas (28%), dārzeņi — 487 tonnas (63%), augļi un ogas — 101 tonna (11%).

Kontraktācijas līgumi kopsaimniecības un padomju saimniecības uz kartupeļiem izpildīti par 37%, dārzeņiem — par 72%, graudiem — par 76%.

Lopkopības produktu ražošanu kopsaimniecības un valsts saimniecības (ieskaitot no iedzīvotājiem pēc līgumiem iepirkto produkciju) raksturo šādi dati:

	Vidēji gadā			
	1981.— 1985.	1986.— 1990.	1989.	1990.
Gala (dzīvsvarā), tonnās	13444	15977	14488	14889
Piens, tonnās	55398	67437	67788	63862
Olas, tūkstošos	2213	9477	9290	8052

Vidējais piena izslaukums no vienas govs kopsaimniecībās un padomju saimniecībās 1990. gadā bija 3499 kilogrami un salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu samazinājās par 269 kilogramiem jeb par 7%. Diennakts vidējais dzīvsvara pieaugums nobarošanai paredzētajiem liellopiem samazinājās par 8%, cūkām — 9%.

Produktīvo lopu skaits visu kategoriju saimniecībās bija šāds:

	(tūkstošos)	
	1. janvārī	1990. g.
Liellopi	56,2	53,9
tai skaitā govis	21,0	20,5
Cūkas	54,7	45,3
Aitas	8,6	8,4

Galveno lopkopības produktu iepirkums visu kategoriju saimniecībās bija šāds:

	1989.	1990.	1990. gads % pret 1989. gadu
	1989.	1990.	
Lopu un putni (dzīvsvarā), tonnās	14456	14925	103
Piens, tonnās	68412	64476	94
Olas, tūkstošos	7700	6364	83

1990. gada kontraktācijas līgumi par lopu un putnu, pienu, olu pārdošanu rajonā nav izpildīti.

Lopu un putnu pārdošanas kontraktācijas līgumus nav izpildījus 13 saimniecības, piena — 18.

Salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu, lopu un putnu pārdošanu samazinājušas 11 saimniecības, piena pārdošanu — 22, olu pārdošanu — 1.

Uz 1991. gada 1. janvāri rajonā bija 150 zemnieku saimniecības. Zemniekiem iedalītās kopejās zemes platība — 3267 hektari.

RŪPΝIECĪBA

Rajona rūpniecībā līgumsaistības 1990. gada izpildītas. Rūpniecības ražošanas apjoms, salīdzinot ar 1989. gadu, samazinājies par 4,2%, darba ražīgums samazinājies par 0,4%.

Ražošanas un darba ražīguma augšanas tempus pa uzņēmumiem raksturo sekojoši dati:

	1990. gads procentos salīdzinājumā ar 1989. gadu	
	ražošanas apjoms	darba ražīgums
Kopā rajonā, tai skaitā:	95,8	99,6
Līvānu bioķīmiskā rūpīca	96,1	100,4
Līvānu kūdras fabrika	90,1	96,0
Līvānu stikla fabrika	93,7	98,4
Līvānu celtniecības materialu un konstrukciju kombināts	101,1	101,5

Rajona rūpniecības uzņēmumos tautas patēriņa preces 1990. gadā saražotas par 13,7 miljoniem rubļu. Tautas patēriņa preču ražošanu pa svarīgākajām grupām raksturo sekojoši dati:

	1990. gads tūkst. rubļu	Plāna izpildes procents 1990. gada	1990. gads procentos salīdzinājumā ar 1989. gadu
	Rāzīši 1990. gada, tūkst. rubļu	Plāna izpildes procents 1990. gada	1990. gads salīdzinājumā ar 1989. gadu, %
Tautas patēriņa preces	13663	104,8	102,5
Nepārtikas preces, tai skaitā pārdošanai iedzīvotājiem	10049	101,0	100,4
Pārtikas preces	7347	103,3	99,7
	3614	116,8	108,6

Svarīgāko rūpniecības produkcijas veidu ražošanu raksturo šādi dati:

	DZELZCEĻA BIĀTELES BŪS DĀRGĀKAS		
Ar 1991. gada 5. februāri zonu tarifi vienreizējiem braucieniem piepilsētas vilciens tiek paaugstināti divas			

Esiet kopā ar tautu!

Uzsākot jauno gadu, mūsu republiku, visas Baltijas republikas, kā arī visu pasaule ir «apsveikuši» vishumānākā partija pasaule (kā tā sevi ir studinājusi visus šos gados) — komunistiskā partija. Uzradusies vēl kaut kāda glābšanas partija. Tāda ir radusies arī mūsu rajonā. Vai tikai šo partiju nevada kāds, kas grib noslāpēt demokrātiju, kurai vēl nav pagājis pat viens gads?

Neviens no īstajiem Latvijas iedzīvojājiem netaisās citus ne gāzī, ne sist. Visi grib dzīvot mierigu, saticīgu un veselīgu dzīvi — gan krievi, gan latvieši, gan ebreji un vīnas citas Latvijā dzīvojošās tautas. Bet ne jau tie, kuri tikai skrien pa pasauli, meklējot sev labāku dzīves vietu un veidu, kur varētu sagrabt vairāk personīgos labumus. Vai vīnus glābšanas organizācija laisās glābt? Bet jāautā — no kā? Neviens viņiem neskrien virsū ne ar tankiem, ne

ieročiem. Man ir lūgums visiem komunistiskās partijas biedriem, visiem cilvēkiem: esiet humāni, cilvēcīgi un skatieties uz pasaule ar tirām, skaidrām acīm un prātu!

Apskaitieties ceļa posmu no Preiļiem līdz Riebiņiem. Kāds tas bija pirms 1945. gada un kāds tas ir tagad? Kur ir palikuši specīgie, veselīgie krievu tautības cilvēki, kas te dzīvoja? Tagad te aizauguši kārķi, krūmi. Tik vien labuma kā asfaltēts ceļš, pa kuru augstie priekšnieki un vīnu draugi — glābēji labāk un ātrāk var aizbraukt uz Riebiņiem.

«Glābēji» baidās no diktatūras varas gāšanas. Baidās no vienkāršajiem darba cilvēkiem, no tiem, kurus demokrātiskās vēlēšanās ir ievēlējusi īstā Latvijas darba tauta. Baidās no neapbrūnotiem cilvēkiem, kuru vienīgais ierocijs ir darbs un darba rokas. Cienījamie komunistiskās partijas līderi, ap-

domājieties un ejiet kopā ar tautu. (Arī — stāviet rindās un ejiet kājām, kā to dara visi cilvēki, jo ir komunistiem tāds sauklis: «Viens vienādās tiesības!» Bet kur tās ir, redzams visos šajos gados.) Palīdziet saviem partijas biedriem nomierināt sakarsušās galvas un saglabāt mieru. Neceliet karu paši pret sevi. Berlīnes mūri nojaučām, bet savu sākam celt. Padomājiet par pavasari, kad būs jājet art un sēt. Kas ies uz tūrumiņu — vai partijas komiteja? Nē. Būs jājet pašiem vienkāršajiem cilvēkiem, kuriem spēki un nervi tiek bojāti ar mūsu «humānās» partijas spēkiem un arī armijas viriņiem partijas vadībā.

Netērējiet līdzekļus ļepina pie-minekla sārgāšanai, jo to neviens prātīgs cilvēks nakts laikā negāzīs, kā to izdarījat jūs ar iepriekšējo ļepina pie-minekli. Jūs paši, partijas biedri un lietie raudātāji un aizstāvji, pēc tam to tik negēligi

izmetāt izgāztuvē. Tas ir briesmīgi no ikvienu cilvēku pusēs, ne tikai no partijas biedriem. Šajā sakarībā ir jautājums bijušajiem partijas līderiem: kāpēc viņi nojauca tos pieminekļus, ko tiešām cilvēki cēluši par saviem līdzekļiem, un kuru nojaukšanu nozēlo visi cilvēki neatkarīgi no tautības un tīcības?

Tas ir piemineklis, pats pirmsais, ko sazieja Preiļu apkārtnei dzīvojošie cilvēki caram un valdniekam, kurš atbrivoja tautu no dzimtbūšanas un deva brīvību. Pie-minekli nojauca komunisti un arī —nakts laikā, nemaz neprasot ne tautas domas, ne atlauju. Nojauca arī skaisto krievu baznīciņu, kura bija celta Dieva godināšanai un par cilvēku ziedojuumiem. Tādus —tautus celts un nojauktus pie-minekļus varētu minēt daudzus. Bet vai spēsiet tos visus aitot atpakaļ tautai, kuru jūs taisāties «glābt»?

Vai esat aizmirusi, kā atnēmāt cilvēkiem ilgus gadus krāto mantu, solidami labāku dzīvi? To labi izjuta Riebiņu puses cilvēki, kad, gadu nostrādājušiem kolhozā, nebija ko saņemt par darba die-

nām ne naudā, ne graudā. Kāpēc jūs tagad tā uztraucaties par ce-nu paaugstināšanu? Vai tās taču iet preti, ktrs pie algas klāt sa-nem arī kompensāciju.

Ja zaudējāt vēlēšanās, tad esiet tik laipni un cīnieties par varu nākošajās vēlēšanās, bet ne traucējiet darbu cilvēkiem, kuri ir ievēle-ti godīgā celā, īsti demokrātiskās vēlēšanās. Nēbija vairs tā, kā jū-su valdišanas laikā, kad demokrā-tiskas skaitījās vēlēšanas, kad bi-jā jābalso par vienu partijas iz-virzīto kandidatu. Apdomājiet prātīgi un strādājiet kopā ar vi-sām citām partijām, kā to dara citās valstis. Vai tiešām komunistu partijas līderi ar Rubiku priekšgalā atkal vēlas asins izliešanu, kāda tā bija no 1940. līdz 1950. gadam, un jau atkal notiek Lie-tuvā, mūsu Rīga un citas republikas? Neļaujiet tankiem brādat mū-su Latvijas zemi, uz kurās jūs pa-sī dzīvojat, kurās gaisu elpojat un maiži ēdat!

V. KOKORITE
(Preiļos)

Strādājošajiem nav vienalga

Rajona patēriņājiem biedrību sa-vienības valdes sēdē, kurā lema par maizes kombināta reorganizā-ciju, vairākkārt izskanēja doma, ka strādājošajiem esot vienalga — būs kombināts vai apvienība. Tas iztraucot vienīgi kombināta direk-toru un speciālistus no Livāniem, jo šātu korekcijas sagaidāmās tie-kai «augšā». It kā logisks secinā-jums, tomēr zināmas šaubas vie-sa tas, ka, izsverot tāk atbildīgu soli, pie tam vēl neviennozīmīgi uzņemtā situācijā, uz valdes sēdi nebija aicināti, piemēram, Aglonas maizes ceptuves vadītājs vai kāds speciālists.

Tāpēc arī šī saruna Aglonā, jo gribēju pārliecīnāties, vai kolektīvam patiesām ir vienalga «zem kā-dā karoga» tas turpmāk ceps mai-zi. Vai reorganizācija ir nepie-ne-mama un aizvainojoša tikai direk-toram Viktoram Kārjakinam, kurš jau atteicēs no ieņemamā amata.

...Smaržoja pēc svāgi ceptas maizes, jo riteņa ierastais darba ritms. Dispēceri sūtīja kartējo krapu rajona veikalim, pie krās-nim rosījās maizes cepejēji. Tomēr cilvēki atrada bridī, lai izteiktu savu viedokli.

Pēc šīs sarunas nākšies sārūgti-nāt patēriņājiem biedrību savienības valdes priekšsēdētāju Leonardi-u-stovu un valdes loceklus, kuri ik pārliecīnāt balsoja par reorga-nizāciju un mierināja sevi ar vār-

diem, ka maizes cepējiem nu gan ir vienalga...

Aglonas maiznīcā sacīja tā: «No tā devētās astoņu cilvēku komisijas pie mums neviens nav bijis. Atbrauca tikai valdes priekš-sēdētājs, bet viņš joti steidzās un uz kolektīva sapulci nevarēja palik...». Bet kolektīvam esot vaja-dīgas garantijas, ka arī turpmāk tā ekonomiskais un finansiālais stāvoklis nepasliktināsies, tas va-rēs tērētik, cik noplēnīs.

Pēdējos gados tieši Viktors Kar-jakina vadībā maiznīcās esot iz-veidots darba spējīgs kolektīvs, kas nabadjīgās materiāli tehniskās apgādēs laikā spējis ga-da laikā iegūt 180 tūkstoši rubļu lielu peļnu. Bet galvenais — beidzot Aglonas un Livānu maizes ceptuves kolektīvi varot pilnībā nodrošināt rajona iedzīvotājus ar baltmaiži un rupjmaizi.

Strādājieni nesaprot ko citu. Jā, maize esot stratēģiska lieta, to-mēr nevarot samierināties un sa-prasti, kāpēc nepieciešams apvienot dažādus darba kolektīvus. Pie kam vēl bridī, kad kombināts kļūvis par patstāvīgu posmu rajona tirdzniecības sistēmā.

— Daudzus un dažādus vadītājus: rajona, vadības sūtitus, patēri-nājiem biedrību savienības nozīmē-tus esam pārdzīvojuši, — atceras vecākie strādnieki.

— Normāli sākām strādāt tikai

tad, kad atnāca Viktors Karja-kins. Bet nu mūs putina ārā! Direktori nostāda faktu priekšā, ar mums neviens nerēķinās... Varbūt vadībai Preiļos ar mūsu direktori ari bija kādas domstar-pības, bet darba kolektīvam nekādu problēmu nebija. Visus jautā-jumus, ko vajadzēja risināt, viņš un Livānu speciālisti risināja ope-ratīvi, turklāt — taktiski. Daudz paveikts Livānu maiznīcas rekonstruēšanā, bija ieplānots remontēt krāsnī Aglonā, veikt kosmētisko remontu. Tagad sakarā ar re-orgānizāciju viss apstājies. Bet direktors, kur spēja vadīt kolektīvu, aiziet no darba tikai tāpēc, ka nevēlas dibināt «savienību» ar rajona sagādes kantori, kā to le-cerējusi valde.

Aglonas ceptuves laudis uzskata, ka «speciālistu» koncentrācija notikšot Preiļos, bet nevis tur, kur cep maizi. Paliekot iespaids, ka darba vietas Preiļos izkārtojot patēriņājiem biedrību savienības darbiniekam iespējamās šātu sa-mazināšanas dēļ. Agloniešiem ra-dusies ari pārliecība, ka šī centra-lizācija esot paredzēta, lai «centralizētu» maizes kombināta peļnu, jo trišakāju pakļautība: apvienībai, rajona un republikas patēriņāju biedrību savienībām jau esot pie-dzīvota. Vismaz maizes patēriņāju biedrību savienība ir iecerējusi bez mūsu padoma. Republikā līdzīgas pieredes nav.

P. S. Ne Aglonas ceptuves kolektīvs, ne cienījamā maizes razoša-nas speciāliste no Rīgas nepretendē uz vienīgo patiesību šājā strī-dīgājā jautājumā. Jo vairāk viedokļu, jo vieglāk paju biedru pilnva-rotajiem būs leikt galīgo vārdu. Tāpēc joprojām gaidām jūsu vēstules.

dus, lai nerastos nevalodas.

Bet, lūk, cits viedoklis. Ko par reorganizāciju domā republikas patēriņājiem biedrību savienības maizes cepšanas nodalas inženiere M. Zeltiņa.

— Uz šādas apvienības yeido-šanu skatos ar neuzticību. Maizes cepšana ir ļoti specifiska lieta, turklāt — arī ļoti sarežģīta. Kopš Preiļos izveidots maizes kombināts, manuprāt jūsu rajonā daudz kas ir mainījies uz labo pusī.

Protams, katram vadītājam ir savi minusi, to mērā uzskatu, ka Vik-tors Karjaks, strādādams ārātīgi grūtos apstākļos, paveicis ļoti daudz. Protams, tagad ir reā-las patstāvības laiks, un mums, Rīgā, neviens padomu neprasa un savu viedokļu uzspieš es nevaru.

Varu tikai atgādināt līdzīnējo plē-redzi: kur maizes ceptuves ir kā-dam pakļautas (nevis pastāvīgi kombināti), situācija ir krietni bē-dīgāka. Pašreizējās sarežģītajos apstākļos, kad jārisina iekārtu at-jauñošanas, izejvietu sagādes un tātājumi, tas viss prasa ope-ratīvu rīcību. Bet tādā iespējama tātājumi, ja maizes kombināta vadītāju vai tieši kontakti ar republiku vai pat ar citām republikām.

Reorganizāciju Preiļu patēriņājiem biedrību savienība ir iecerējusi bez mūsu padoma. Republikā līdzīgas pieredes nav.

Aina ILJINA

Redakcija saņēma vēstuli — at-sauksmi par rajona tautas tiesas vecākas tiesu izpildītājas E. Rinčas publikāciju «Soditi par huligā-nismu», kas ievietota «Novadnieka» šī gada 6. numurā. Paraksts ano-nims — «Vārkavieši».

Lūk, vēstule rakstītais: «Minētie fakti neatbilst patiesībai. Ar 15 diennaktim sodito Pēteri Upe-nieku kopā bija nevis Aivars An-spoks no Rauniešu ciema, bet gan Aivars Bojārs no Vārkavas ciema. Huligāns Bojārs ir izgājis sveikā ar izdomātu vārdu. Tagad viņš smīn par to, kādi vinentiesi ir tie miliči. Bojāra mājās ir visāda veida brāga, te bieži notiek iedze-šanas, bet neviens uz to nereagē.

Rakstā teikts, ka Pēteris Upe-nieks nekur nestrādā. Kad viņam bīja strādāt, jo tikko atgriezies no dienesta armijā. Viņam ir tiesības pāris mēnešus atpūsties.

Lūdz pies piediet b. Rinču, lai viņa ar laikraksta palīdzību atvainojas Upeniekiem par to, ka viņš nekur nestrādā, un lai uzrāda isto personu, kas bija notiesāta uz 15 diennaktim, t. i. Aivaru Bojāru no Vārkavas ciema.

Ari šoreiz abi dzēra īndi pie Bojāra un tad, prātu zaudējuši, devās uz Preiļiem iztrakoties.

Jā, slikti, ka milicijas darbinieki ir tik naivi, ka notic aizturētā teiktajam, un Aivars Bojārs var nosēdēt 15 diennaktis ar izdomātu uzyārdu. Tā ir kārtējā milicijas darbinieku pavrīšība, kaut gan vi-ni labi zina, ka jāvadās pēc aiz-turētā dokumentiem, ja tādu nav, jāpārbauda viņa sniegtais ziņas norādītajā dzīves vielā. Ka Aivars Bojārs ir sodīts ar diennaktīm, to apstiprina Vārkavas pagasta iz-pildkomitejas priekšsēdētāja.

Tagad — par to, ka Pēterim Upeniekiem jāatvainojas par to, «ka viņš nekur nestrādā». Par ko lai atvainojas? Fakti atbilst īstienībai: nestrādā. Pēterim Upeniekiem pēc dienesta armijā esot tiesības pāris mēnešus atpūsties. Lai pūšas veselis, uzkrāt spēkus raženam darbam, bet lai alpūtas viētā nedzer «īndi», «nezaude prātu» un Preiļos neālējas.

Kas izriet no vēstulē rakstīlā? Pēterim Upeniekiem jāatvainojas par to, «ka viņš nekur nestrādā». Par ko lai atvainojas? Fakti atbilst īstienībai: nestrādā. Pēterim Upeniekiem pēc dienesta armijā esot tiesības pāris mēnešus atpūsties. Lai pūšas veselis, uzkrāt spēkus raženam darbam, bet lai alpūtas viētā nedzer «īndi», «nezaude prātu» un Preiļos neālējas.

Abi «īndi». Un abi saņēmuši pēc nopelnīem. Te vairs nav ko pie-bilst.

J. GURGONS

Būs tautas izglītības likums

Sonedēļ — 7. un 8. februāri — Rīgā notiks vispār-izglītīgošo skolu pārstāvju konference. Tajā piedalīsies delegāti no katras vidusskolas, devīngadīgās skolas, pamatskolas un bērnudārzskolas. Viņu vidū, protams, būs arī pedagogi no mūsu rajona mācību iestādēm un izglītības nodalas.

Rajonu delegācijas uz konferenci ieradīsies jau ar sa-viem konkrētiem priedēliem pro-jektīem, kurus paredzēts ap-spreist. Proti, pirmās dienas kārtības jautājums būs par Latvijas Republikas tautas izglītības likumu. Apspriešā-

S. JOKSTE

Daugavpilī būs sava televīzija

Daugavpils pilsētas izpildkomiteja jau veselu gadu meklēja tehniskās iespējas televīzijas tehniskai apgādei. Sarūpēta videokamera un monitori. Vēl jāsagādā pusotra miljona rubļu vai valūta, lai iegādātos mūsdienīgu televīzijas aparātūru.

Vienīgais, kas atsaucies palīdzēt, ir pievadķēzu rūpniecības direktors A. Karajevs.

Dabūta licence, lai pilsētas televīzija varētu izmantot ārzemju programmas savu pārraīžu veido-šanai.

Iznīcinātie lauki

1971. — 1985. gados Latvijā likvidēts turpat 10000 viensētu. Nojauktas, nostumtas, nodedzinātas vai saspridzinātas. Melioratoriem par darbu samaksāti 33.7 miljoni rubļi, kompensācijā viensētu saimniekiem — 20,15 miljoni rubļu.

Rekordists viensētu iznīcināšanā ir mūsu kaimiņu — Jēkabpils rajons: nojaukti 919 lauku pārvaldi par 2,34 miljoniem rubļu. Mūsu — Preiļu rajonā likvidētas 559 viensētas.

Vispakaļigākie «lielā buma» virs vadītājiem, toreizējiem partijas CK lauksaimniecības sekretāriem R. Verro un V. Cemnam bija Latgales partokrāti: visvairāk cilvēku no «neperspektīvajiem» laukiem uz «perspektīvajām» pālēstām šajos gados pārcēlās tieši Latgalē.

Tagad Latvijas laukos ir par 7000 jaunsaimnieku. Taču tas nekādi neatsver iznīcinātās viensētas. Mūsu rajonā — 150 zemnieku saimniecības.

Jānis GURGONS

19. februāri — rajona Tautas deputātu padomes sesija

Preiļu rajona Tautas deputātu padomes astotā sesija sāks darbu šī gada 19. februāri plkst. 10.00 rajona izpildkomitejas sēžu zālē.

Sesijā paredzēts izskaitīt šādus jautājumus:

- Brīvprātīgo kārtības sargu vienību koncepciju.

- Vides aizsardzības komitejas nolikuma sašķošana.

- Alternatīvā darba dienesta nodalas nolikuma izskatišana.

- Celtniecības objektu saraksta izskatišana.

- Vietējo izejvielu pārstrādes tālāka attīstība rajonā.

- Rajona izpildkomitejas pārskats par darbu 1990. gadā un 1991. gada budžeta apstiprināšana.

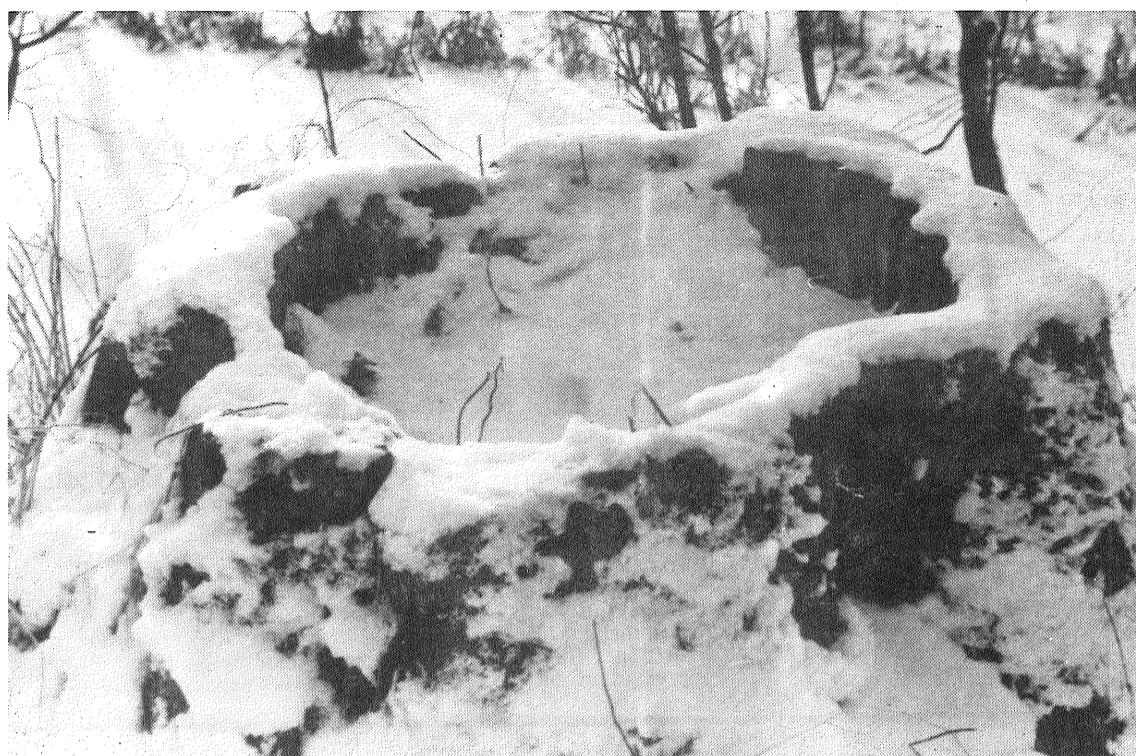
- Zemnieku saimniecību izveidošana un rajona lauksaimniecības stavokla analīze.

- Dažādi jautājumi un informācija.

Sesijai sagatavotos materiālus deputāti varēs saņemt 15. un 18. februāri Preiļu rajona izpildkomitejā un Līvānu pilsētas izpildkomitejā.

Deputātu aplieciņu saņemšanai jāņem līdz viena fotokartīta (3×4 cm).

J. BOJĀRS,
Preiļu rajona Tautas deputātu padomes priekšsēdētāja vietnieks

◆ «Mēness krāteris»

J. Silicka foto

Televīzija

OTRDIENA, 5. FEBRUĀRIS
TV RIGA

9.05 «Zeme, mūsu svētā zeme...» F. Bārda. 9.45 «English for You». 27. nodarbība «Whose is it?». 18.00 «Sodien». Zīnas. 18.05 «Lauki: cilvēki un darbi». Ziemošsetības televīzijas dokumentālā filma «Kas apmīlos zirzīni». 18.30 «English for You». 27. nodarbība «Whose is it?». 18.50 Dzied vokālie ansamblis «Nianse», «Dardedze», «Canto». 19.00 «Temidas svarošis». 19.45 «Kristīgais vārds» (krievu val.). 19.50 «Sodien». Zīnas (krievu val.). 20.00 «Logs». 20.45 «Ekrāns bēriņiem». «Kraukja krājumi». 21.00 «Panorāma». 21.30 Sludinājumi. 21.35 «Latvijas Republikas Augstākajā Padomē». Zīnas (krievu val.). 21.45 «Lūdzu vārdu!» Studijā Latvijas Komitejas priekšsēdētāja vietnieks M. Grīnblats. 21.55 «TV monopolis». 22.40 G. Krēmers. E. Sulhofs 2. kvartets. 23.00 «Kristīgais vārds». 23.05 «Sodien». Nakts ziņas. 23.15 «Postlūdija». Vakara ieskaņai.

MASKAVAS I PROGRAMMA

5.30 «Rīts». 8.00 «Aktuāla reprezentaža». 8.15 Multiplikācijas filma «Petjas triki». 8.35 «Stunda bēriņiem». Francūz valoda. 9.35 Mākslas filma «Rezidenta liktenis». 1. sēr. 11.00 «TZD». 11.15 Koncerts. 14.00 «TZD». 14.15 Televīzijas mākslas filma «Slimnīca pilsētas nomālē». 16. sērija. 15.15 «1991. gads — Mocarta gads». Kvintets Mi nemol mažo rā. 15.35 Populārzinātiskā filma «Grāmatā veltītā dzīve». 15.55 «Kopā ar čempioniem». 16.10 Multiplikācijas filma. 16.15 «Bērnu mūzikas klubs». 17.00 TV filmas «Izligums pāri robežām» pirmizrāde. 2. filma. 17.50 «A. Puškinā dzeja». 18.20 TV mākslas filmas pirmizrāde. 2. sērija «Gegstouna». 18.50 Mākslas filma «Rezidenta liktenis». 2. sērija. 20.00 «Laiks». 20.45 «...Un citas programmas». «Brīnumu lauks». 21.30 «Vārds». 22.25 Koncertfilma «Džezs kabatā». Vladimirs Čekasins. 23.25 «TZD».

NAKTS TV

23.40 Televīzijas mākslas filma «Huzāra precības». 0.50 Televīzijas filma «Monologi par Juriju Guļajevu».

MASKAVAS II PROGRAMMA

7.00 Rita vingrošana.
MACĪBU PROGRAMMA

7.15 Populārzinātiska filma. 7.35, 8.35 Fizika 11. klasei. 8.05 Francūz valoda. 1. mācību gads. 9.05 Francūz valoda. 2. mācību gads. 9.35, 10.40 Bioloģija 6. klasei. 9.55 «No mūžīgās idejas vēstures». 11.00 «Āzijas balss». 2. daļa. 12.30 TV mākslas filma «Atgadījums lidojuma laikā». 1. sērija. 13.40 Ritmiskā vingrošana. 14.10 P. Caikovska Valsts konservatorijas studentu kora koncerts. 2. raidījums. 14.30 Populārzinātiskā filma «Dumpīgais kpazs».

* * *

16.00 Dzied L. Rjumina. 16.30 «KPFSR pilsētu televīzijas studijās». Irkutskā. 17.05 Multiplikācijas filma «Kizs Buraks». 15.45 «Stunda bēriņiem». Angļu valoda. 16.45 «Dzejas minūtes». 16.55 TV dokumentālās filmas «Izligums pāri robežām» pirmizrāde. 3. filma. 17.55 TV mākslas filmas pirmizrāde. «Zvaigzne». 3. sērija. 18.25 TV mākslas filmas «I love you, Petrovič!» pirmizrāde. 20.00 «Laiks». 20.45 A. Puškins. «Belkina stāsti». 21.35 N. Babkinas un ansambla «Russkaja pesņa» koncerts. 23.40 «TZD». 23.55 Televīzijas dokumentālā filma «Portrets uz parāda».

NAKTS TV

0.15 TV mākslas filma «Arbata motīvs». 1. filma.

MASKAVAS II PROGRAMMA

7.00 Rita vingrošana.

MĀCTBU PROGRAMMA

7.15 Populārzinātiskā filma «Vladimirs Solovjovs. Pēdējo notikumu sakārā...» 7.35, 8.35 Fizika 9. klasei. 8.05 Vācu valoda. 1. mācību gads. 9.05 Vācu valoda. 2. mācību gads. 9.35, 10.40 Literatūra 7. klasei. 10.05 «Veseliba». 11.10 «KPFSR pilsētu televīzijas studijās». Tula. 11.55 TV dokumentālās filmas «Viss piepildījās...» pirmizrāde. 12.25 TV mākslas filma «Atgādījums lidojuma laikā». 2. sērija.

LR TIESLIETU MINISTRĀ UN RĪGAS ZINĀTNES UN TEHNIKAS NAMĀ RĪKO SEMINĀRU «LATVIJAS REPUBLIKAS NO-DOKĻU SISTĒMA».

SEMINĀRĀ vadītie reprezentācijas speciālisti iepazīstinās klausītājus ar pelņas, īpašuma, apgrozījuma, akcīzes, ienākuma, dabas resursu, sociālo un zemes nodokļiem.

Semināra dalībnieki saņems likumu paketi.

SEMINĀRS NOTIKS Rīgas Zinātnes un Tehnikas

namā (K. Valdemāra ielā 35)

latviešu valodā — 15. februāri, sākums 10.30;

krievu valodā — 20. februāri, sākums 10.30.

nakts!

Studijā Latvijas Ārstu biedrības prezidents P. Apinis. 21.55 Kultūras programma «Zīmes». 22.40 «Tiem, kas interesējas par dēzu». 23.25 «Kristīgais vārds». 23.30 «Sodien». Nakts ziņas.

MASKAVAS I PROGRAMMA

5.30 «Rīts». 8.00 «Lietišķais kurjers». 8.15 «Vārds». 9.10 Multiplikācijas filmas. 9.50 Mākslas filma «Rezidenta liktenis». 2. sērija. 11.00 «TZD». 11.15 «A. Puškinā dzeja».

* * *

14.00 «TZD». 14.15 Televīzijas mākslas filma «Slimnīca pilsētas nomālē». 17. sērija. 15.15 Koncertfilma «Kizs Buraks». 15.45 «Stunda bēriņiem». Angļu valoda. 16.45 «Dzejas minūtes». 16.55 TV dokumentālās filmas «Izligums pāri robežām» pirmizrāde. 3. filma. 17.55 TV mākslas filmas pirmizrāde. «Zvaigzne». 3. sērija. 18.25 TV mākslas filmas «I love you, Petrovič!» pirmizrāde. 20.00 «Laiks». 20.45 A. Puškins. «Belkina stāsti». 21.35 N. Babkinas un ansambla «Russkaja pesņa» koncerts. 23.40 «TZD». 23.55 Televīzijas dokumentālā filma «Portrets uz parāda».

NAKTS TV

0.15 TV mākslas filma «Arbata motīvs». 1. filma.

MASKAVAS II PROGRAMMA

7.00 Rita vingrošana.

MĀCTBU PROGRAMMA

7.15 Populārzinātiskā filma «Vai protam jau visu 100 apjomā...». 9.30 «V. Plūdoņa dzeja tēli mūzikā». 9.50 «English for You». 28. nodarbība «I enjoy it». 10.10 Matematika 1. klasei. «Kas vairāk: 2+7 vai 7+2?». 10.25 Olimpiāde kimijā. 8. — 12. klasei. 11.10 Matematika 2. klasei. «Teksta uzdevumi».

* * *

18.00 «Sodien». Zīnas. 18.05 «English for You». 28. nodarbība «I enjoy it». 18.25 Raidījums pedagoģiem «Pēc zvana». 19.10 «Balets, balets...». Dejo L. Beire un E. Ziemīš. 19.25 «Ekrāna jaunumi». 19.45 «Kristīgais vārds» (krievu val.). 19.50 «Sodien». Zīnas (krievu val.). 20.00 «Ceturtdienas kinovakars». 1. daļa.

* Francijas TV filma «Megija». * Multiplikācijas filma bēriņiem. 21.00 «Panorāma». 21.30 «Depātā komentārs». 21.40 Sludinājumi. 21.45 «Ceturtdienas kinovakars». 2. daļa. «Gadi. Filmas. Lomas». J. Stūrs. 23.40 «Kristīgais vārds». 23.45 «Sodien». Nakts ziņas.

Tajas lapas. Ko mūžības veji nu šķirsta Paliek cilvēka mūžs.

(Z. Purvs)

Izsakām dziļu līdzjūtību skolotājai Antonijai Silai sakarā ar TEVA nāvi.

Riebiņu vidusskolas kolektīvs, 5. a klase un vecāki

Sniegi un puteni pakalnus klāj, Celi, kas staigāti, atvadas mājā. Izsakām līdzjūtību Anna Prusakai, TEVU smiltājā pavadot. Preiļu SEO kolektīvs

Kad kluss vējš pāri kapu smilšājam nes pedējos atvadu vārdus, izsakām visdzīļako līdzjūtību Veltai Stikānei, pavadot MĀMU LU kapu kalnīnā.

Līvanu stikla fabrikas kolektīvs

Par tītariem un „tītaru karali”

Cepta titars ir tradicionāls Ziemassvētku ēdiens katrā Lielbritānijas ģimēnē. Aizvadito Ziemassvētku priekšvakarā tika pārdoti vismaz 11 miljoni tītaru. Pats mazākais maksāja 6 sterliņu mārcīnas, taču ġimene, kura sevi cīna, nezēloja titara iegādei pat 15 mārcīnas, bet par svaigu (nevēs sasaldētu) — ari vairāk.

Daži vārdi par «tītaru karali» Bērnaru Metjūzu. Pirms 40 gadiem, būdams sīks ierēdnis, viņš nopirkā pusducī titaru un kasti ar sildītāju. Pēc dāžiem gadiem, nopeinjis ar Ziemassvētku putnu pārdošanu 3 tūkstošus sterliņu mārcīnu, viņš gandrīz par velti nopirkā kādu pamestu muižu. 35 istabas un zāles jaujām saimniekam deva iespēju izvērst titaru gaļas ražošanu ar plašu vērienību. Pēc 10 gadiem Metjūzs ik gadus jau pārdeva videjī 3 miljonus putnu. Bet patlaban viņam jau ir 19 fermas, kurās gada laikā viņš izaudzējis 9 miljonus tītaru — ceturto daļu no visā pasaulei izaudzētā daudzuma. S. BEGLOVS (IAN)

Galvenais redaktors Peteris Pīzelis

Laikraksts «Novadnieks» iznāk kopš 1950. gada 29. marta otrdienās, ceturtdienās un sestdienās.

REDAKCIJAS ADRESE: 228250. Preiļos, Aglonas ielā 1.

Tālrunis uzzīnām: 22305.

Izdot apgāds «Avīze», Rīgā, Bruņinieku ielā 47.

Iespējots ražošanas apvienības «Litta» Daugavpils tipogrāfijā Valkas ielā 1. Ofsetiespiedums. Viena nos. iespiedloksne. Metiens 12 203 eksemplāri (latviešu valodā 9078 eksemplāri, krievu valodā 3 097 eksemplāri). Pas. 117

Indeks 68169.